

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyiltér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felolós szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítorsó térfogata 20 fillér.
Nyiltér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetés és nyiltéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Katonai rendőrséget

kap Miskolcz város s mint értesülünk a hadügyminiszter rendelkezésére több vidéki város is.

A felállítandó katonai rendőrségnek főfeladata lesz első sorban a helyőrségekben jelenleg tartózkodó nagyszámu katonaság fegyelmének fenntartása, az ellenőrzés gyakorlása a városban bujkáló szökevény katonák kinyomozása és az álruhában járók leleplezése, továbbá a köz- és vagyonbiztonság fenntartása érdekében a polgári rendőrségnek hathatós támogatást nyújtani.

A katonai rendőrség nemcsak katonai ügyekben, hanem a polgári rendőrség kívánságára más ügyekben is egymással kaulóttve fog eljárni s a rendőrlégénység javarésze kiszolgált csendőraltisztékból, azonkívül államrendőrségi és városi rendőrökből és detektivekből kerül ki.

Hogy Miskolcz ilyen különleges közrendészeti szervhez jutott, azt leginkább annak köszönheti, hogy a bevonult rendőrlégénységet ujjakkal pótolni nem tudták s a városban az élet- és vagyonbiztonság nem volt kellően biztosítva.

Nem szeretünk mindent önmagunkra aplikálni, de úgy éreztük, hogy közállapotaink folytán mi is reá vagyunk szorítva erre a háborus rendőri szervezetre, amely a rendőrség vezetőségének két kezét többszörössé teszi s megoldja a közrendészeti mizeriáknak azt a sorozatát, a melyet emlegetni nem szeret az ember, a melyeknél sem rosszindulatot, sem tehetetlenséget nem hangoztathatunk, csak a rendőri szervezet hiányát.

Az igazsággal szemben vétkeznénk, ha nem ismernénk el Rimaszombat város rendőri vezetőségének kvalitásait, de viszont az igazságot csapnánk arcul, ha azt mernénk állítani, hogy rendőrlégénységünk van.

Nincs . . . és nem is lehet. Finanziális s általános háborus okok miatt nem lehet.

S így minden kilincset meg kellene nyomni városunk vezetőségének arra, hogy a miskolczihoz hasonló szervezet létesíttessék nálunk is, hogy eljőjön egyszer végre hozzánk a Rendnek országa! . . .

Hírek a gömőri közéletmezés világából.

Háborus kihágások büntetései.

A m. kir. Belügyminiszter a következő Gömört érdeklő háborus kihágásokban hozott marasztaló ítéletet: *Mikes Imre serkei* lakos gabona max mális áron felül a rakódó állomásig való szállítás költségeinek felszámítása miatt 2 napi elzárás és 50 korona pénzbüntetés.

Az *alispán* a mult héten ezen ügyekben ítélkezett: *Mayer Gábor* putnoki lakos a málmába beszálított terményből kevesebb lisztet szolgáltatott ki, 5 napi elzárás és 100 korona pénzbüntetés. *Krausz Imre* sajjógömőri malomtulajdonos árpagyöngy max mális árának túllépése miatt 200 korona pénzbüntetés.

Rimaszombat város rendőrkapitánya a következő ítélezésekről tett jelentést az alispánnak: *Mészáros E* ek főpinczér árdragításért 120 kor. pénzbüntetés, *Krausz Dezső* vendéglős záróra be nem tartása miatt 50 korona pénzbüntetés, *Márkus Salamonné* kávéz záróra be nem tartása miatt 120 kor. pénzbüntetés. (Két utóbbi ítélet jogerős).

Rozsnyó város rendőrkapitánya ezen ügyekben hozott marasztaló ítéletet: *Kovács Sándor* Rozsnyó árdragítás 200 korona pénzbüntetés (jogerős), ifj. *Hacsko Andrásné* Csucsom, *Szölös Mihályné* Csucsom, id. *Kerekes Mihályné* Csucsom árdragításért 10—10 napi elzárás és 300—300 korona pénzbüntetés, *Zsebik Jánosné* Rozsnyó gabona eltitkolás 10 napi elzárás és 300 korona pénzbüntetés (90 kg. gabona elkobozva. Jogerős), *Zovadn Andrásné* Rozsnyó gabona eltitkolás 10 napi elzárás és 300 kor. pénzbüntetés (140 kilogramm rozs elkobozva), *Brandenburg Józsefné* Rozsnyó gabona eltitkolás 10 napi elzárás és 300 korona pénzbüntetés (1425 kg. gabona elkobozva), *Lőrincz Andrásné* gabona eltitkolás 100 kor. pénzbüntetés (95 kg. buza elkobozva, jogerős), *Gál József* Rozsnyó gabona eltitkolás 10 napi elzárás és 300 korona pénzbüntetés (200 kg. buza elkobozva, jogerős), *Keszi Jánosné* Rozsnyó gabona eltitkolás 200 korona pénzbüntetés (52 kg. gabona elkobozva), *Kirner János* gabona eltitkolás 200 korona pénzbüntetés.

A *putnoki járásban* a következő háborus kihágások toroitattak meg: *Lenkei Pál* és *Babus Márton* Putnok jogosulatlan gabonavásárlás 2—2 napi elzárás és 50—50 korona pénzbüntetés (jogerős), *Veress István* Szőlösárdó tojás maximális árának túllépése 6 napi elzárás és 100 korona pénzbüntetés.

A *nyustyai járásban* a következő kihágásban hozott marasztaló ítélet: *Varga József* alopokorágyi lakos tengeri maximális árának túllépése 3 napi elzárás és 30 kor. pénzbüntetés (jogerős).

A *ratkói járásban* elíteltetett: özv. *Szénopka Andrásné* Szirk gabonaelrejtés 60 kor. pénzbüntetés, *Szénopka Andrásné* Szirk gabonaelrejtés 1 napi elzárás és 20 korona pénzbüntetés (50 kg. rozs és 40 kg. liszt elkobozva).

Elrendelték a harmadik rekvirációt. A második rekvirációs eredménye Gömörben — mint erről annak idején beszámoltunk — a kivett 700 waggon helyett 218 és fél waggon volt.

Bennünket, akik ismerjük a vármegye gazdasági viszonyait s a mult év termési eredményét, a fentebb jelzett eredmény kellemesen lepott meg, de ugylátszik nem ugyanezt az érzést váltotta ki az Országos Közéletmezési Hivatal Elnökénél.

Kürthy báró ugyanis az elmult hét elején rendeletet intézett vármegyénk alispánjához, amely szerint ezen eredményt nem tartja ki-elegitőnek s a *putnoki, feledi és tornaljai járásokban egészben, a rimaszombati és rozsnyói járásoknak pedig déli részében a rekvirációs eljárás megismétlést kívánja.*

A rendelet szerint a második rekvirációsnál alkalmazott s az állati takarmányozásra visszahagyható mennyiség tekintetében intézkedő quóta tu magasan lett megállapítva s ennek le-szállítása mellett kívánja az új rekvirációs elrendelését.

Alispánunk — tekintettel arra, hogy ezen újabb rekvirációs jelentős eredményt fel nem mutathat, a rendelet hatályon kívül helyezése érdekében *felirattal fordult az Országos Közéletmezési Hivatal Elnökéhez.*

Megemlítjük, hogy *Borsodvármegyében*, ahol a kivett 1600 waggon helyett ahg több mint 200 waggon lett rekvirációs, az egész megye területére a rekvirációs megismétlése lett elrendelve s erre vonatkozólag a borsodi alispán már rendelkezést is tett.

Az új tejmaximalás előmunkálatai. *Kürthy* Lajos báró az Országos Közéletmezési Hivatal Elnöke alispánunkhoz rendeletet intézett, melyben ezeket mondja:

„Ugy a vidéki, mint a városi lakosság tejellátásának biztosítása érdekében a tejáruk *egységes és országos rendezését* ez idő szerint már eikerülhetetlenül szükségesnek tartom. Evégből utasítani szándékozom a törvényhatóságokat, hogy a tervbe vett alábbi árak figyelembevétele mellett a tej legmagasabb árát a törvényhatóság területére záros határidőn belül állapítsák meg.“ — Véleményt kér az alispántól az árakra vonatkozólag s értesülésünk szerint az alispán véleményének értelmében a tejárak a következő mérték szerint állapíttatnának meg: 1. a teljes tej ára a községekben vagy a városi termelőnél átvéve nagyban literenkint 50 fillér, kicsinyben literenkint 52 fillér; 2. rendezett tanácsu városokban vagy oly helyeken, ahová más községekből szállítják a tejet átvéve: a) a termelő és a kereskedő közötti viszonylatban literenkint 52 fillér, b) a kereskedő és a fogyasztó közötti viszonylatban literenkint 58 fillér, a termelő és fogyasztó közötti viszonylatban 56 fillér.

Mindezek az adatok arról beszélnek, hogy

a mostani 40 filléres maximális ár több mint 25 százalékos emelkedés előtt áll.

A márcziusi lisztkontingens kiutalása megtörtént s az Országos Közélemezési Hivatal elnöke 28 vagon lisztet bocsátott az alispán rendelkezésére. A jelzett lisztmennyiségből 18 vagon gabonaliszt és 10 vagon tengeri liszt. A február havi lisztkiutaláshoz arányítva két vagonnal több a tengeri, ill tve kevesebb a gabonaliszt.

Népkönyhák felállítása ügyében küldött rendeletet a Közélemezési Hivatal elnöke alispánunkhoz s az alispán a kérdés tanulmányozására hívta fel a járások főszolgabíráit s a városok polgármestereit.

Nincs szén Rimaszombatban. Az országosan jelentkező szénmizériák Rimaszombatot sem kerültkék ki, a nagy hideggel kapcsolatban kiabálón álltak elélnk. Szénkereskedőink igyekezete a mostani szállítási körülményeink között hiába való volt, a város pedig ugy látszik nem számított a hidegre s nem gondoskodott megfelelő tartalékkészletekről.

A kereskedők érdekében. Kürthy báró rendeletet küldött a törvényhatóságnak, amelyben felhívja az alispánt, intézkedjék, hogy a legteljesebb hatósági ellenőrzés mellett az illetékes hatóságok a cukor és egyéb hatóságilag kezelt cikkek elosztásával a kereskedelem minél szélesebb rétegeit bízzák meg és mindaddig, míg különösebb ok nincsen, az említett cikk és egyéb hatóságilag kezelt cikkek forgalombahozatalából a békés idők megszokott kereskedelmét ne rekesszék ki. Természetszerűen viszont minden olyan esetben, amidőn valamely kereskedő részéről visszaélés történik, éljen a hatóság a kapott felhatalmazás alapján őt megillető jogokkal s a legszigorubb eljárással vonja el az illető kereskedőtől az áruk kiadását. Amennyiben pedig csak a legkisebb ok is van rá, indítsa meg ellene a kihágási eljárást.

Dán vaj érkezik. A Közélemezési Hivatal elnöke a Hadi-Termény útján 23 hordó dán vaját utalt ki Gömörmegye részére. A vaj ára kilogrammonként hozzávetőlegesen 15-16 korona lesz. Mivel a dán vaj hosszabb ideig konzerválható, jól tennének hatóságaink, ha a bekövetkező zsirszerűségekre számítva, ellátnák magukat megfelelő vajkészletekkel.

Ementháli sajtot utalt ki a Hadi-Termény az alispán rendelkezésére. Mivel a kiutalt mennyiség mindössze 5 métermázsja, az alispán ebből elsősorban a városok igényeit fogja kielégíteni.

Zavarok a cukorellátás körül. Sok helyen a vármegyében zavarok állottak elő a cukorellátás körül, mert a cukorgyárak vagonhiány miatt nem tudják elszállítani a kiutalt mennyiséget. Az alispán megfelelő intézkedése nyomán remélhetjük, hogy ezen zavaró momentumok mihamarább kilesznek küszöbölve.

Petroleum érkezett e héten egy vagon Jolsvára, egy vagon Rimaszombatba és egy vagon Rozsnyóra. Ezen három vagonból Jolsva és Nagyrőcze város, a jolsvai, ratkói és és garami járás, Rimaszombat város, a rimaszombati járás, Rozsnyó és Dobsina város és a rozsnyói járás lettek kielégítve. Ezekon kívül a rimaszombati tisztviselők beszerzési csoportja is kapott belőle 4 hordót.

Étfügét rendelt az alispán a Hadi-Terménynél 3 métermázsát a megye szükségletére.

Világháború.

Hindenburg végig-végig tapogatja a harcztereket, a frontok egyes helyein betörnek szövetséges csapataink az ellenséges állásokba és zsákmánnyal, foglyokkal térnek vissza; elragadnak egyes árkokat, vagy fontosabb támaszpontokat az ellenségtől. És ezt megteszik végésvégig a Duna torkolatától a Duna torkolatáig, az Orfanói öböltől a Siruma és Vardár fronton és a Cserna hajlásán át Monasztir megkerülésével Albánián keresztül Valonáig, sőt a repülők Korfu szigetig, a Karszton és a tiroli Alpokon végig. De még ez sem elég, hanem az elzászi és svájcezi határ szögletétől föl egészen Belgium flandriai szögletéig Franciaország gazdag földjén keresztül. Ez a tapogatás már pár hét óta tart és többszörösen ismétlődik, fokozódik. Közben az ellenség is tapogat egy kissé initt-amott, legerősebben ott, ahol az angol hadak állanak.

De míg mi körülbelül tisztában vagyunk vele: mit akar az ellenség? Hindenburg bizonyosan tisztában van vele; addig az ellenség aggódva találgatja és vitatkozik róla: mit akar Hindenburg?

Azt hiszik sokan, hogy Hindenburg a nyugati fronton akar győzni, mert ott lehet elérni a döntést. Mások szerint Olaszország ellen fogunk offenzívába. Ismét mások azt hiszik, hogy Szaloniki és Valona ellen megyünk és a Balkánt akarjuk egészen megisztítani. De nem hiányoznak olyan jóslatok sem, hogy Románián keresztül Oroszország déli részei ellen megyünk.

Ez a sokféle ellenséges és baráti találgatás azt bizonyítja, hogy Hindenburg jól el tudta a titok fátyolával burkolni haditerveit és készületeit s az egész front minden oldala mintegy egyiptomi szfinx. talány gyanánt mered az ellenség felé. És ez sokkal többet ér, mintha előre hirdetnők, hogy ezt tesszük, azt tesszük; így-ugy tönkretesszük őket s azután belestülnénk, mint 2 év óta ellenségeink lapjai szokták. Mi tenni szoktunk, míg ők nagyhangon lármáznak. De azt már ők is tudják, hogy a lármától, trombitaharsogástól csak egyszer dőltek le nagyon régen Jerikó falai; azért most már ők is azt harsogják, hogy érkezett a tettek ideje.

Főlkészül hát a két részre szakadt civilizált világ a végső döntő összecsapásokra, csak nem biztos még, hogy hol és mikor lesznek a döntő mérkőzések?

A romániai front aránylag legcsöndesebb mostanában. Ott a nagy dermedt hideg heteken át akadályozza a hadmozdulatokat; de most hire jött, hogy

a Szeret mellett és a Putna völgyében, valamint a Duna torkolatánál voltak kisebb összetűzések.

Annál erősebb tevékenységet fejtenek ki a mi csapataink a hármás határ közelében: Bukovina, Románia és Magyarország határa közelében a híres mesticanesti szakaszon. Ott kétszer egymásután rárohantak az oroszok állásaira, két fontos támaszpontot elfoglaltak s a másodiknál 1200 foglyot ejtettek 3 ágyúval és 6 aknavetővel. Ez fontos erősítése a mi centrum állásunknak, mert a nagy lengyel mocsaraktól a Duna torkolatáig itt van a frontok középső támaszpontja s ha ez szilárd, akkor a szárnyak északra és délre biztosabban operálhatnak.

Tovább északra Halicsnál voltak tapogatózásaink, valamint Luck körül s ott is sikerrel.

A nagy mocsaraktól északra is tapogatóztunk a Drisvijati tó környékén.

A maczedóniai fronton a Cserna hajlásában Paralovónál magaslati állásokat foglaltak el szövetségeseink, de azonkívül tengeri repülőink kifürkészték Valona és Korfu vidékét, a hol az ellenség fő támaszpontjai vannak. Sőt átlátogattak az olasz Brindisi kikötőbe is bombákat dobni.

Az olasz fronton a Karszton és Dél-tiroiban voltak sikeres vállalkozásaink és előhaladásaink.

A nyugati fronton a Somme és az Ancre között az angolok többszöri erős támadásai folytán egy falut kiűritettek és átadtak a németek. De máshol, mint az Ypern hajlásban, Elzászban és Champagneban a németek sikerrel behatoltak az ellenséges vonalakba.

Ugy látszik, Bapaume és Peronne városok ellen erősebb angol offenzíva készül, a francziák egyelőre még nem mutatták ki biztosan terveiket.

A török frontok közül, Mezopotámiában voltak kemény harczok a nagy angol seregekkel, de igen sok áldozattal igen kevés árkot foglaltak el az angol seregek. A többi török frontokon kisebb harczok folytak.

Legfontosabb most a szigorú tenger alatt járó harcz kezdete. Február 12-ig igen sok ellenséges hajót sülyesztettek el, több százezer tonnára rug a térfogatuk, a semleges hajókat 12-éig kimélték, de most már nem kimélik, ha a tilos uton akarnak járni. A tenger alatt járó harcznak ez még csak a kezdete, a jövő hónapban várható hatásosabb eredmények, ha a zárlat teljesen kifejlődik s kedvezőbb időjárási viszonyok állanak be.

Az északamerikai egyesült államokat nem követte a többi semleges állam s így magukra maradtak a háborús készüldéssel, de az is lehet, hogy még jobban meggondolják a dolgot.

SERTÉSEKET MINDEN MENNYISÉGBEN VÁSÁROL,

ajánlatot levélben vagy táviratilag kér Rimaszombati Konzervgyár R.-T. Rimaszombat.

A vármegyei közig. bizottság ülése.

E hó 12 én, hétfőn d. e. 10 órakor tartotta február havi ülését a vármegyei közigazgatási bizottság, melyen tekintettel azon körülményre, hogy a vasuti közlekedési korlátozás aznap vette kezdetét, a választott tagok közül csak *Széman* Endre prelátnak vett részt.

Az ülésen a főispán elnököl, a jegyzőkönyvet a vármegyei főjegyző írta.

Alispáni jelentés.

Dr. *Sóldos* Béla vármegyei másodfőjegyző az alispánunk következő jelentését terjesztette a bizottság elé:

„A vármegyei közigazgatás a lefolyt hóban is fennakadás nélkül működött, annak dacára, hogy a sok oldalú és rendkívüli tevékenységeknek egész sorozatával kellett a közigazgatás személyzetének megküzdnie.

A központi közigazgatás személyzetének elfoglaltságát feltüntetni óhajtván, tiszteletteljesen bejelentem, hogy beérkezett az 1916. év folyamán:

1. Alispáni ügyszám 21215, a m. évi 17310 számnál 3905 számmal több.

2. Közigazgatási bizottsági ügyszám 2636, a múlt évi 2306 számnál 330 számmal több.

3. Kihágási ügyszám 500, a múlt évi 467 számnál 33 számmal több.

4. Központi választmányi ügyszám 262, a múlt évi 52 számnál 210 számmal több.

5. Elnöki ügyszám 773, a múlt évi 1486 számnál 713 számmal kevesebb.

Összesen: 25386, a múlt évi 21621 számnál 4478 számmal több, 713 elnöki ügyszámmal kevesebb.

Végeredmény szerint tehát 3755 számmal több érkezett az 1916. évben az 1915. évi ügyszámmal szemben.

Hogy ezen nagy munkaanyag feldolgozásánál az egyes előadók mily tevékenységet fejtettek ki, azt a folyó hóban megtartandó számonkérőszéki ülésben felveendő jegyzőkönyv lesz hivatva előtűntetni; már most megállapíthatom azonban, hogy azok mindenike a legteljesebb elismerést érdemlik meg.

Járásbeli főszolgabíráinknak, polgármestereinknek, továbbá a községi és körjegyzőknek legfontosabb teendőit az általam még múlt évi december hóban elrendelt gabonaneműek rekvirálása képezte. E helyen megnyugvással jelenthetem, hogy a külső közigazgatás egész gándája feladatának teljes magaslátán állott, igyekező az állam érdekét a jogosult magánérdekkel összeegyeztetni; ennek kell tulajdonítanom, hogy a követett eljárás ellen valóban csak szórva nyosan merültek fel panaszok. De lelki örömmel állapíthatom azt is, hogy lakosságunk általában hazafias buzgalommal ajánlá föl a megállapított fejkvótán felül lévő feleslegét úgy, hogy az eltitkolások esetei szintén minimálisaknak mondhatók. Azon sajnálatos esetekben azonban, amelyek mégis előfordultak, a megtorlási eljárás teljes szigorral vétetett fogantatba.

A megejtett rekvirálás eredményeként tehát most már bejelenthetem, hogy vármegyénk területén kenyérmagvakban, hüvelyesekben, zab, árpa s tengeriben összesen 218 waggon gyűjtött össze. Igaz ugyan, hogy ezen mennyiség mélyen alatta áll a várt 700 waggonnak, azonban ez csak azt bizonyítja, hogy felsőbb helyen nem valának kellőként tájékozva az 1916. évi terméseredményekről s ezzel szemben a házi és gazdasági szükséglet mérvéről.

Január hó 2 ik felében óhajtottam folytatni a burgonya rekvirálását is; azonban a bekövetkezett változó időjárás óvatossá tett, s azt az enyhébb időjárás beálltáig elhalasztván, ezen körülményről táviratilag a m. kir. földművelésügyi miniszteriumot is értesíttem.

Elkerülhetlenül szükségesnek találtam az elhalasztást azért, mert a vermekből feltárt burgonya már ott a helyszínén, esetleg pedig szállítás közben fagyot kapván, rothadásnak indult volna és úgy a főfontosságú hadviselés, valamint közigazgatási érdekei is kiszámíthatatlan károsodást szenvedett volna. Tisztelettel kérem ezen intézkedésem jóváhagyó tudomásul vételét.

Jelentem továbbá, hogy a hadifoglyok ruhá- és cipőfőltető műhelye január hó 1-ső napjával üzembe helyeztetett; jelenleg azonban még a kezdet nehézségeivel küzdő, nagyobb eredményt nem tüntethetett föl.

Gazdaközönségünket s ezzel kapcsolatban a közigazgatási érdekeket igen érzékenyen érintette a pozsonyi cs. és kir. katonai parancsnokság azon rendelkezése, hogy e hó első napjaiban 100 olasz hadifoglyot kellett Erdélybe irányítanom, mert ekként 100 munkás kéz vonatott el gazdaközönségünktől. Saját hatáskörömben táviratilag kérelmeztem ezen intézkedés hatálytalanságára úgy a megnevezett katonai parancsnokságot, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszteriumot is, azonban eredménytelenül.

Ugyancsak kérést intéztem a m. kir. földművelésügyi miniszter urhoz még 300 hadifoglynak rendelkezésem alá bocsájtása iránt is, erre azonban eddig válasz nem érkezett. Minthogy pedig a fentiek szerint elvont s nagyobbára béres és kocsisként foglalkoztatott hadifoglyok helyére csak kérelmem teljesítése mellett tudok pótló erőt kiszolgáltatni s a nap-nap után jelentkező gazdak igényeit kielégíteni, már most kénytelennek érzem magamat jelezni, hogy a kért 300 fogoly elmaradása súlyos csapást fog mérni gazdaságunk menetére.

A bizottság a tisztviselők nagyszerű munkája feletti elismerésének s a községi és körjegyzőknek a rekvirálással kapcsolatos buzgó tevékenységéért köszönetének adott kifejezést.

A törvényhat. főállatorvos jelentése szerint az állategészségügy állapota január hóban kielégítő volt.

Ezután a kir. pénzügyigazgató tett jelentést az adófizetésekről.

Majd *Bihary* István vezető kir. s. tantelügyelő terjesztette elő a vármegye

tanügyére

vonatkozó jelentését, melyből az alábbiakat közöljük:

„A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur, a megszüntetett gömörpanyiti állami elemi iskolától *Fábry* Margit áll. tanítónőt, a betléri áll. elemi iskolához helyezte át; *Istók* Lenke kurincpusztai állami elemi iskolai helyettes tanítónőt, a dobói (Zólyom megye) állami elemi iskolához rendes tanítónővé neveztetett ki, nehogy azonban a kurincpusztai növendékek a további oktatást nélkülözzék, felterjesztésemre miniszter ur neveztetet visszahelyezte a kurincpusztai áll. elemi iskolához.

Öszinte részvétellel jelentem, hogy *Lipták* Aladár ágostonlakai áll. elemi iskolai tanító, a besztercebányai 16 ik honvédegyalozezred hadnagya, 1916. évi december hó 23 án a román harcztéren hősi halált halt. A hősi halált halt tanító majdnem 2 évet töltött a harcztéren szeretett hazánk védelmében. Kartársi szeretettel őrizzük a hős tanító emlékét.

Tanítóváltások a következő helyeken fordultak elő: *Képes* Anna licei kath. tanítónő más megyébe távozott, *Köröcs* István pécsi r. kath. tanító pedig az alsóhangonyi r. kath. kántortanítói állásra választatott meg.

Mély tisztelettel jelentem továbbá, hogy a háborus jótékonyági gyűjtésekkel az iskolák a múlt év II. felében is szép eredményt mutattak fel. Gyűjtöttek az 1916. év II. felében a katonák karácsonyára 893 korona 18 fillért, a vármegyei elesett tanítók családjai javára 82 kor. 28 fillért, az ellenség által feldúlt falvak újjáépítésére 81 kor. 89 fillért, az Erdélyből menekült gyermekek felruházására 47 kor. 17 fillért, hősök sírjára 766 kor. 18 fillért, a hadsegélyző hivatal által kiadott jelvények eladásából 100 koronát, Zsófia szanatóriumra 212 korona 66 fillért, Erdélyből menekült tanítók javára 167 kor. 40 fillért, elesett tanítók özvegyei és árvái javára 52 koronát, a 16-ik honvédegyalozezred legénysége részére 8 koronát és a magyar Vöröskereszt javára 114 kor. 25 fillért, gyászjelvény eladásából 25 koronát, a vak katonák javára 46 kor. 56 fillért, a vakok eperjesi intézete javára 20 koronát, vagyis a háborus jótékonyaságra gyűjtöttek összesen 2635 korona 47 fillért. Ezenkívül gyűjtöttek még 468 kg. szederlevelet, 1443 kg. csalánszárát, 86 kg. gubacsot, 17 kg. bükkmagot, 347 kg. vadgesztenyét és 12 kg. gyógynövényt.

Járvány miatt bezárattat a naprágyi ref. iskola, továbbá a csetneki és koháryházi állami elemi iskola és a koháryházi állami óvoda.

Ezután az államépítészeti hivatal vezetőjének jelentésével kapcsolatban elhatározta a bizottság, hogy megkeresi a Máv. üzletvezetőségét az iránt, hogy a Miskolczi felől este érkező

személyvonatot Feleden állandóan várja meg a Rimaszombat felé induló vonat.

Végül a

közegészségügy állapotáról

tett a vármegyei tiszti főorvos jelentést. Eszerint január hóban a hevenyfertőző megbetegedések csökkenése folytán az állapot *kedvezőbb* volt. A vármegye területéről 126 esettel és 8 halálozással bejelentett hevenyfertőző ragály közül *vörheny* volt 6 községben 42 megbetegedéssel és 6 halálozással; kanyaró 11 községben 57 esettel, halálozás nélkül. — Járványszerűleg a vörheny Koháryháza községben és a kanyaró Rimaszombat városban uralkodott, Dobsina város Mária bányatelepén fellépett a hólyagos himlőeset.

Ülés után a fegyelmi választmány tartott ülést, majd 12 órakor a gazdasági albizottság tartotta gyűlését, melyen a folyó ügyek nyertek elintéztést.

Hirek és vegyesek.

Miniszterváltás. Báró *Hazai* Samu vezérezredest, honvédelmi minisztert — városunk nagynevű szülöttét — nagyfentosságú katonai megbízatás betöltése céljából a király Bécsbe rendelte s *Hazai* báró új missziója oltatása végett már Bécsbe ment, lemondott a miniszteri tárczáról és a losonci képviselői mandátumról s mint reaktivált katona fogja kiváló tudását és nagyszerű szervező tehetségét illetékes helyen érvényre juttatni. Miniszteri székből való távozását általánosan és módfelett sajnálja mindenki, mert olyan osztatlan — az ellenzék részéről is mindenkor tapasztalható — elismerés, mint amilyenben a katonai és polgári körökben páratlanul népszerű, köztiszteletnek és szeretetnek örvendő *Hazai* Samu bárónak része volt, miniszteri székből még alig jutott osztályrészül a nehéz közpályán nálunk. Reméljük és igaz szívből kívánjuk, hogy a normális idők helyreálltával őt ismét itt lássuk a magyar kormány munkás tagjai sorában. Utódjául a nálunk rokonszenves „uzsoki hős” *Szurmay* Sándort emlegetik.

Magas kitüntetések. Két szép katonai kitüntetést olvastunk a héten a hivatalos lapban. — A kitüntetések bennünket közelről érdekelnek, mert az egyik kitüntetett: *Sáfrán* Géza honvédelezredes, egy gyalozezred parancsnoka, nemcsak mint főgimnáziumunk volt jeles növendéke ismeretes, de mint *Baksay* József keresk. tanácsos veje, társas életünkben széles körökben kedvelt, rokonszenves tagja. Ő kezdettől fogva a harcztéren van s hősiesség magatartásának és kiváló katonai tudásának igen sokszor fényes tanúságát adta. Ő Felsőge most a kiváló alezredesnek az ellenség előtt tanúsított vitéz és eredményes magatartása elismerésül a hadidiszitményes Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta díjmentesen. — A második kitüntetett városunk jeles szülötte *Krcs* Kornél 1 ső huszárezredbeli alezredes, egy gyalozezred ideiglenes parancsnoka, főgimnáziumunk volt jeles növendéke, dr. *Krcs* Gyula vashegyi bányatorvos testvéröccse, kinek az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és eredményes magatartása elismerésül a hadiékítményes 3. oszt. vaskorona rendet díjmentesen adományozta a király. — Mindkét kitüntetettet őszintén üdvözljük!

Rendkívüli megyegyűlés lesz — mint értesülünk — még ez év február havában, amely az új jövedelemadóval kapcsolatos bizottságok megalakításával fog foglalkozni. A megyegyűlés határideje még lap zártáig nem volt megállapítva.

Arany-ünnepély. Száz évvel ezelőtt született a legnagyobb magyar költő: Arany János. Születésének századik évfordulóját a helybeli Polgári Olvasókör egy tartalmasnak ígérkező ünnepély keretében készül megünnepelni a jövő hónap folyamán. Az előkészítő bizottság az ünnepélyen tartandó felolvasásra a magyar nyelv és irodalom kiváló tanárát és jeles művelőjét: dr. *Veress* Samu nyug. főgimn. igazgatót volt szerencsés megnyerni. A többi számokban szavaltatok, solo és vegyeskar énekek s dalok szerepelnek. Az ünnepélyre belépő jegyeket bocsát ki a rendező bizottság s a jövedelem egészben jótékony célra fog fordíttatni

és pedig a harctéren elesett rimaszombati hősök emlékének megörökítésére. Ugy az ünnepélyre, mint a jótékony célra előre is felhívjuk olvasóink és a társadalom figyelmét.

Parancsnokváltás a kassai honvédhuszároknál. Az 5 ik honvédhuszárezred, melyben igen sok gömöri fiu szolgál, legközelebb új káderparancsnokot kap, amennyiben *Körmendy Ékes* Károly őrnagy — saját kérésére — újból a harctérre megy s helyét *Nádassy György* ezredes foglalja el.

Katonai kitüntetések. A katonai érdemkereszt 3. osztályát kapta *Eichler Károly* 80. gy. ezredbeli százados. — Ezüst signum laudis kapott *Fábián Ármin* 25. gy. ezredbeli százados és dr. *Nemesszeghy Árpád* 25. gy. ezredbeli tart. főhadnagy. — Ugyanilyen kitüntetést kapott *Zawadzky Gyula* 80. gy. ezredbeli nyug. százados. — A hadiékítményes *Ferencz József* rend lovagkeresztjét kapta dr. *Klein Aladár* 25. gy. ezredbeli ezredorvos.

Ezüst signum laudis. Az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása és kiváló szolgálatai elismerésül *Hiznyay-Heinzelmann Béla* egy honvéd gyaloghadosztály parancsnokságánál beosztott 5. honvédhuszárezredbeli tart. főhadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés újjal tudatott.

Kitüntetett állatorvos. *Lantos* (Leicht) Jenő katonai állatorvos, ki előbb városunkban, majd Losonczon működött mint városi állatorvos, a koronás arany érdemkeresztrel lett kitüntetve.

Katonai kinevezések. *Kandó Kálmán* népfőlkelő mérnökhadnagy — *Pösch Gyula* rozsnói földbirtokos fia — népfőlkelő mérnökhadnaggyá neveztetett ki.

A tartalékban főhadnagy lett *Kaiser Miksa* 25. gy. ezredbeli tart. hadnagy és *Soroczak Károly* 80. gy. ezredbeli tart. hadnagy; tartalékos hadnagy lett *Frisch Ignác* és *Weizmann Leó* 80. gy. ezredbeli tart. zászlós.

Hadnagyi kinevezések. *Dapsy Árpád* 1. huszárezredbeli tart. zászlós, *Dapsy Béla* szkárosi földbirtokos fia és losonci *Szakall Zoltán* 8. huszárezredbeli zászlós, *Szakall István* nógrádi földbirtokos fia hadnaggyá lettek kinevezve.

Áthelyezés. A vallás- és közokt. miniszter *Szulágyi Zoltán* nagyrőcei áll. felsőkereskedelmi iskolai rendes tanárt jelenlegi minőségében a pancsovai állami felsőkereskedelmi iskolához helyezte át.

Tanítónő választás. A sajkókazai ref. egyház folyó hó 4 én *György Vilma* szilicei tanítónőt egyhangulag választotta meg az üresedésben lévő tanítónői állására.

Halálozások. *Váll Bálintné* szül. Wesselényi Mária, életének 43 ik évében január 28 án hirtelen meghalt. Temetése január 31 én nagy részvét mellett ment végbe *Hirsch Nagyszaboson*. Az elhunytban *Vozáry Béláné* sz. Wesselényi Julia — *Vozáry Béla* székesfehérvári pénzügyi titkár neje — nővérét gyászolja.

Klein Hermanné, itteni mészáros felesége folyó hó 10 én 82 éves korában meghalt. 12 én temették a közokrházból.

Elhunyt katona. A vöröskereszt kórházban a harctérről súlyos fagyási sebekkel beszállított *Andjelics Miklós* 78. cs. és kir. gy. ezredbeli katona folyó hó 15-én meghalt 17 én temették.

A „Pro Transsylvania” estet a rendezőség dr. *Mojsey Andor* zeneszerző megbetegedése folytán e hó 26-ára halasztotta el. Az est iránt oly meleg érdeklődés nyilvánul meg, hogy a rendezőség ismétlését határozta el és pedig e hó 27-én kedden. Az est mindkét napon — tekintettel az új záróra rendeletre — 7 órakor kezdődik s 10 órakor ér véget. A részletes műsort csak az est alkalmával bo csátja a közönség rendelkezésére a rendezőség s most csak a műsoron szereplő számokról tájékoztat plakátokon, melyen ezeket a számokat olvassuk: *Régi miniatűrök*. A kísértő szöveget írta: *Gál István*, elmondja: *Máthé Jenőné*, a zenét összeállította és zongorán interpretálja: dr. *Mojsey Andor*. — A miniatűröket személyesítik: *Molnár Gizuka*, *Musotter Aranka*, *Kárpáthy Vali*, *Keisler Alga*, *Marikovszky Eiza*, *Róth Lenke*, *Kovács Lenke*, *Török*

Matya, *Molnár Aranka*, *Heksch Ella*, *Bartha Jozsi*, *Benkovits Gyula*, *Kerekes Ara* és *Lukács Margit*. „*Ne igyál fiam feketét*”... című *Gábor Andor* tréfában *Lengyel Ivánné* és *Meskó Barna*, a „*Pufi és a sötartó*.” címűben *Lengyel Ivánné* és *Smál József* szerepelnek. *Meskó Sári* scenirozott téli dallal szerepel a műsoron s a „*Két kis madár*” cz. finom tórusu szerzeménnyel. — *Kármán Katinka* mint *Kökény Ilona* kaczagtatja meg a közönséget s egy scenirozott dalt énekel, melynek czime: „*Csak még egyszer csókolj meg engem*.” *Máthé Jenőné* verseket mond, dr. *Mojsey Andor* saját szerzeményeit adja elő a zongorán. Ezekon kívül *Meskó Barnának* egy jelenetét *Smál József* és *Benkovits Gyula* adják elő. Az énekszámokat — jelzi a plakát — *Molnár Gizuka* kíséri zongorán. Az első előadás jegyei mind elkelték, a második előadásra még kaphatók jegyek új. *Rábely Miklós* könyv- és papirkereskedésében.

A vagyonadó érték meghatározó bizottságba a miskolci kereskedelmi és iparkamara által három évi időtartamra megválasztottak: Gömör és Kishontmegyébe: *Kozma Ferencz* bankigazgató Rozsnyó, *Grosinger Miksa* ker. tan. kereskedő Rimaszombat.

Arany ünnepség. A múlt vasárnap délután szépen sikerült ünnepség folyt le a főgimnázium tornacsarnokában, a Pósa önképzőkör ünnepelte Arany János születésének százados évfordulóját. Hangulatos beszédekkel kitüntek *Loysch Ödön* ifjúsági elnök és *Kuszman Árpád* jegyző, gondos tanulmányra valló dolgozatokat olvastak föl *Palkovits György* és *Toth Zoltán*. *Remenyik Dezső* sikerült szavallata és *Szabó Boriska* ügyes érdelemteljes szavallata mellett nagy tetszést aratott még *Szabó Boriska*, *Paukó Kálmán* és *Fényes Elemér* kétszeri hegedűtrója. Érdekes volt *Madách Ember* tragédiájából a falanszteri tudós jelenete, a melyet *Paukó Kálmán*, *Fráter László* és *Vajda Zoltán* sikerrel adták elő. A rendezés körül *Csanády Sándor* tanár fejtett ki érdemes működést. Közönség is szép számmal volt jelen.

Nyugdíjkezelő választmányi ülések. A vármegyei nyugdíjkezelő választmány e hó 14-én szerdán, a községi és körjegyzői nyugdíjkezelő választmány pedig e hó 15-én csütörtökön d. e. ülést tartott.

Községi- és körjegyzők mozgalma. E hó 15-én a vármegyei községi- és körjegyzők küldöttsége tisztelt *Lukács Géza* alispánnál s ezen alkalommal a jegyzők anyagi helyzetének javítását célzó kéréseket adták elő. A jegyzők a magánmunkálatok díját megszabó szabályrendelet s a nyugdíjszabályrendeletnek az árvák neveltetési járulékára vonatkozó részének módosítását s a jegyzői terhes átalányok telemelését kérelmezik a vármegye közönségétől s mi, akik mindég kötelességszerűen is s az igazi érdemek elismerésének érzete folytán mindég szívesen támogattak a vármegyei közigazgatás ezen értékes elemét, bizvást hihetjük, hogy a vármegye közönsége előtt a kérelem nem fog süket fülekre találni.

Városi képviselőtestületi tagválasztások. Rimaszombat és Rozsnyó városokban a képviselőtestületi tagok választása e hó 28-án lesz, Rimaszombatban *Medveczky Sándor*, Rozsnyón dr. *Kathona László* van a választás vetetésére kiküldve. Ezen választási határidő kitérésével egyidejűleg az alispán Rozsnyó város igazoló választmányába tagokul dr. *Pösch Dezső* és dr. *Stromp Ignác* képviselőtestületi tagokat nevezte ki.

A villanyvilágítás. A „Városok Lapja”-ban olvassuk, hogy Nagybecskereken a villanyvilágítás árát hektovattonként 8 fillérről 10 fillérré emelték s a város közönségét nagyon érzékenyen érintette ez az emelés; azt pedig mindenki olvashatta, hogy Budapesten milyen nagy reakció váltott ki az egytilleres emelés érdekében tett intézkedés. Nánunk 8 fillérről 10 fillérré, majd 13 fillérré emelték az árat, most pedig ellenőrizhetlen hírek keltek e héten szárnyra, hogy a villany árát hektovattonként 20 fillérré szándékoznak emelni. Csak konstatáljuk, hogy ilyen hírek kerültek forgalomba, de reméljük is, hogy ennek komoly alapja nincs, mert ez már nagyon is nagy megpróbáltatása volna amugy is megterheit közönségünknek.

„Az Ujság” a hanvai remete új könyvéről. „Az Ujság” a csütörtöki számában így ír a *Hanvay Zoltán* „Egy ág rezedájáról”: „Országszerte ismerik és becsülik az olvasók a „hanvai remete”-t, aki ugyan teljes visszavonultságban él Gömörvármegyében, Hanván, ősi uri portáján, de azért annyira mégsem tud elrejtőzni, hogy a nagy közönség előtt inkognitóban maradjon. Ez az érdekes öreg publicista *Hanvay Zoltán* mindig megszólal, valahányszor valami nagy esemény inspirálja hazafiai lelkét. Ezuttal teledhetetlen királyunk I. *Ferencz József* halála adta kezébe a tollat. „Egy ág rezedá” címűmel fekete borítékkal fedett füzetben méltatja a nagy király történelmi életét, működését. Az öreg és mély érzésű író minden betűjéből kiéri az olvasó, hogy *Hanvay* mélyszéles szeretettel és tisztelettel volt eltelve az elhunyt király iránt. Rendkívüli elmével eleveníti meg a király életének egyes fázisait és földig meghajtja zászlóját az ő jobb belátása és az ez idővel egyidejűleg bekövetkezett törhetetlen igazságossága előtt. Egy másik fejezetében a mi belpolitikai állapotainkról emlékezik meg. Rendíthetetlen hűve *Tisza István*nak, a kiról nagyon érdekes megfigyeléseket ír, de vitatkozásában, a melyet az ellenzék vezértérfaia ellen folytat, a nobilis és az okos ellenfélnek minden neveltsége és dialektikája kidomborodik. Igen kedves részlet a füzetben az utolsó fejezet is, a melyben IV. *Károly* ifjú királyunk sok jót ígérő személyéről mondja el érzéseit. A hanvai remete szépen kiállított füzetét Rimaszombaton id. *Rábely Miklós* fia könyvnyomdájában nyomatta ki és barátainak, ismerőseinek küldte meg. Egész életén át önzetlenül harcolt a közügyek terén a legjobbak sorában, ezuttal is lelkesíteni, oktatni akart. És ő maga a fáradságával, az áldozatkészségével ott marad a háttérben névtelenül, legjobb esetben írói álnévvel. Kévs emberben testesült meg annyira a nobile officium, mint a hanvai remetében, a kinek ezt a munkáját is bizonyára országszerte nagy érdeklődéssel fogják olvasni.”

Sulyos baleset. Tajti község erdejében folyó hó 13-án reggel csaknem végzetes baleset történt. *Pádár János* 55 éves gazda az erdőben szánján fát fuvarozott s a lánccal elszakadt, a lejtőn a lovak futottak s a gyeplőszárat tartó gazdát hurezolták a lovak, az utba akadó kiálló tőkékhez ide oda dobálták úgy, hogy a szerencsétlen ember bal karja teljesen összeroncsolódott és a mellkasán is sulyos zuzódásokat szenvedett. Nagy vérvesztés után szállították be másnap a helybeli közokrházba, hol bal karját tövében le kellett vágni, hogy az élete megmenthető legyen.

A 16-os honvédek. Az „Ország Világ” múlt heti számában csinos fényképtelvételek voltak a besztercebányai 16-os honvédgyalogezredről. A sikerült képeket az ezrednél szolgáló *Bódy Béla* helybeli fényképész készítette.

Gondatlanság. Mióta a rendőrség személyzete megfogyatkozott s nem jut az utcákra elegendő őrszem, az ipariskolai tanításról az inasok megbotránkozottató lármával, dulakodások és éktelen káromkodások közepette vonulnak a Kossuth utcán át s a járókelők testi épségét is nem egyszer veszélyeztetik. Folyó hó 16-án délután is eszeveszett rohanással jöttek ki az utcára s egyik fiu *Cziprusz Lajos* köteles inasnak lábat vetett, mire a fiu elesett s esés közben bal czombesontja eltört. Bevitték azonnal a közokrházba.

Főpásztori körlevél. Megjelent *Balás Lajos* rozsnói püspök folyó évi 2 ik számú körlevele, amelyben a kenyérmagvakkal és élelmiszerekkel való takarékoskodást ajánlja. A békéért egy imádságot rendel. Közli a tábori püspök megkeresését a katonák lelki gondozása tárgyában. Utasítást ad a katonák esketéséről. — A táviró használatának korlátozását papságának figyelmébe ajánlja. Közöl egy miniszteri rendeletet az iskolai bizonyítványok ügyében. Ajánlja az „Egyházi Közlöny” című lapot. — A III. számú főpásztori körlevelében a püspök ékeshangu nagybőjti szózatot intéz hűveihez; Isten akaratán való megnyugvásra buzdít a mai nehéz, háborus időkben. A gyászos édesanyákat, siró özvegyeket felhívja, hogy keressenek vigasztalást *Krisztus* szent testének vételében: a szent áldozásban és forduljanak

buzgó imádságaikkal a mennyei Atyához. A Jézussal való egyesülés föl visz a krisztusi imádság magas hegyére s a mit kértek az Atyától Jézus nevében, megadja nektek.

Gyengeelméjük és gyengétehetőségük felvétele. A borosjenői gyógypezdágóiai felvétel és foglalkoztató állami intézetben az 1917—18. tanévben több gyengeelméjű és gyengétehetőségű növendék vétetik fel. Szegénysorsuak ingyenes elhelyezést nyernek. Prospektust ingyen küld az intézet igazgatósága.

Vásáráthelyezés. A keresk. miniszter megengedte, hogy Pelsőcz községben a folyó évi április hó 9 ére eső országos kirakó- és állatvásár kivételesen április hó 10 én, a folyó évi szeptember hó 17 ére eső országos kirakó- és állatvásár pedig szept. 19 én tartassék meg.

A jégpálya az idén ugyan kissé későn nyílt meg az elkésett hideg idő miatt, de annál tartósabb és állandóbb most a tél; olyan a minő tiz évben egyszer szokott beállani. Így azután jó dolguk van a korszolyasport híveinek, a kik napról napra szép verőtelvény időben kijárhatnak a vastagon betagyott síma pályára s ott gyakorolhatják az egészséges sportot, sőt művészetté fejleszteni is van idejük az izező kanyarulatokat. Már jégtörő Mátyás napjáig (febr. 24), esetleg márcziusig számíthatnak erre a tavaly nélkülözött sportélvezetre.

Jótékony adomány. A helybeli temető katonai sírjainak gondozási alapjára Kolbay Sándor emlékére koszorúmegváltás címén a Kolbay Sárika növendékei 33 koronát adtak át a polgármesteri hivatalnak, mely az átvételt egyelőre ez uton nyugtázza.

Segélyes asszonyok téli foglalkoztatása. Lapunk egyik vidéki barátja küldte be a következő figyelemre méltó sorokat: „A harcztéren küzdő vagy ott már hősi halált halt katonák itthonmaradottjai joggal tarthatnak igényt arra, hogy ellátásukról a nemzet gondoskodjék. A gondoskodás meg is történt a vonatkozó törvény intézkedése alapján is, nem hiszem, hogy a hadbavonult katonának volna olyan családtagja, aki segélyben ne részesülne; sőt merem állítani, hogy abban arra nem jogosultak is részesülnék. Csak vármegyénk területén meghaladja a segély az évi adóelőírást, a mástól millió koronát, s mit tapasztalunk ezen a téren? azt: hogy a segélyezettek nagy része rutul visszaél a segélyezéssel. Nagy részük a kapott segélyt czipra ruhára, mulatozásra fordítja. De nemcsak nálunk van ez így, hanem a nagy német birodalomban is. Egyik tekintélyes lap reprodukál egy német hírlapi cikket, a mely szerint az egyik községi előjáróság a következő hirdetményt tette közzé: Ismételten tapasztaltuk, hogy hadbavonultak feleségei, akik rendes hadi segítséget kapnak, rendszeresen látogatják a mozi színházat. — Minthogy ez a segélyezés céljaival össze nem egyeztethető, figyelmeztetjük a lakosságot, hogy azoktól az asszonyoktól, akik a segélyt mulatságra fordítják, megfogjuk vonni a hadi segítséget. — Ebből látható, hogy a hadi segélyes asszonyok és mások családtagjai — sajnos nagyrésztben — hogy fecsérlék el az állam keservesen összegyűjtött filléreit és mégis, aki csak valami jogcímen is vél lenni, megfut minden hatóságot, hogy segélyhez jusson és ezen az uton ugyszólván sine cura élhessen. A háborus segély hájszára igazságos megállapítása ugyszólván lehetetlen, azonban a jog kötelezettséggel is jár. Ez alapon rendelék el a hatóságok, hogy a segélyezett munkabíró családtagok a köznek munkájukkal segítségére legyenek, így például a mezőgazdasági munka idején ott, ahol rájuk szükség van, mint napszámosok, a megállapított bérért álljanak munkába s mi történt a kiadott rendeletre? ugyszólván alig valami s abban nemesak a segélyes családtagok a hibásak, akik mindenféle csalafintasággal igyekeznek kibujni a kötelezettség alul, de azok a gazdák is, akik beirtak olyan napokat is, amelyek leszolgálva nem lettek. Ha már a nyarat átuszta télenséggben a segélyesek, dolgozzanak a tél idején meleg ruhában, annyi sok mindenféle kézi munkát elvégezhetnek a segélyes családtagok, például kerithetnének téli katonai felszereléseket. Ilyen felszerelési tárgy van sokféle, csak vállalkozó munkás segítségre volna szükség. Az anyag adassék át valamely uri asszonynak, aki azt

kiosztaná s felügyelne, utmutatásokat adna és beszédné a kész munkákat s elküldené oda, ahova szükséges. Így a segélyezettek a segélypénzért valami szolgálatot teljesítenének s nem henyélnék át az állam pénzén a telet tétlenül.”

Adományok. A Vöröskereszt-egyesület céljaira ujjában vett szíves adományokat hálás köszönettel nyugtázzuk:

Pánzbéliek: Gömörmegyei Kereskedelmi Rtársaságtól dr. Mirczea Gusztáv (Erdőd) adománya 8 kor. 35 fill., dr. Czimer Miksa és családja koszorúmegváltás címén 20 kor. Fialka Györgyné Ungvár 10 korona.

Természetben: Feranyecz Pálné Klenócz 11 drb tojás. Özv. Hámos Aladárné báró Vay Mariska tolyóiratok és egy doboz koronázási jelvény. Králik Istvánné Rmarahó 15 drb tojás. Tóth Istvánné Balogpádár 5 drb tojás. Valent Pálné Bakostörök 1/4 kg. vaj. *Az elnökség.*

Hogyan utazhatunk Rimaszombattól és Rimaszombatba?

Az új menetrend korlátozás folytán a következő utazási lehetőségek vannak:

Rimaszombattól indul délután	2 54
Dobsinára érkezik este	9 13
Dobsináról indul reggel	4 12
Rimaszombatba érkezik délután	2 03
Rimaszombattól indul délelőtt	10 12
Besztercebányára érkezik délután	5 53
Rimaszombattól indul délután	2 54
Besztercebányára érkezik éjjel	3 41
Besztercebányáról indul délelőtt	9 55
Rimaszombatba érkezik délután	6 12
Besztercebányáról indul este	6 04
Rimaszombatba érkezik délután	2 03
Besztercebányáról indul este	6 52
Rimaszombatba érkezik másnap d. u.	2 03

Füleken át:

Rimaszombattól indul délelőtt	10 12
Budapestre érkezik este	7 45
Rimaszombattól indul délután	2 54
Budapestre érkezik reggel	5 00

Miskolczon át:

Rimaszombattól indul délután	2 54
Budapestre érkezik este (gyors)	10 45
Rimaszombattól indul délelőtt	10 12
Kassára érkezik este (gyors)	6 51
Rimaszombattól indul délután	2 54
Kassára érkezik éjjel	3 24
Rimaszombattól indul délután	2 54
Kassára érkezik reggel	6 38

Miskolczon kell időzni!

Kassáról indul délelőtt (gyors)	8 57
Rimaszombatba érkezik délután	2 03
Kassáról indul délután	12 25
Rimaszombatba érkezik este	6 12
Rimaszombattól indul délelőtt	10 12
Sátoraljaujhelyre érkezik délután	4 30
Rimaszombattól indul délután	2 54
Sátoraljaujhelyre érkezik (gyors) este	7 40
Rimaszombattól indul délután	2 54
Sátoraljaujhelyre érkezik (szem.) este	8 20
Sátoraljaujhelyről indul reggel	7 55
Rimaszombatba érkezik délután	2 03
Sátoraljaujhelyről indul délután	12 09
Rimaszombatba érkezik este	6 12
Rimaszombattól indul délelőtt	10 12
Rutkára érkezik este	7 50
Rimaszombattól indul délután	2 54
Ruttkára érkezik másnap délelőtt	11 40
Ruttkáról indul délelőtt	9 08
Rimaszombatba érkezik este	6 12
Rimaszombattól indul délután	2 54
Nagyroczéra érkezik este	9 18
Nagyroczéről indul éjjel	4 23
Rimaszombatba érkezik délután	2 03

Ezek szerint 1. a Feled—Tiszolczi vonalon változás nincs;

2. A Rimaszombattól reggel 6 óra 25 perczkor Feled felé induló vonatnak csatlakozása Feleden se Fülekre, se Miskolcz felé nincsen;

3. Rimaszombat—Losonez közt a következő alkalmas csatlakozás van: Rimaszombattól indul délelőtt 10 12, Losonezra érkezik délután 2 19, Losonezról indul délután 2 00, Rimaszombatba érkezik este 6 12.

A Rimaszombattól 10 óra 12 perczkor induló vonattal indulva Kassára Sajóecsegen és Tornán át rendes vonatcsatlakozás van s így a Kassára való utazásnak ez a legjobb menetiránya.

A rendkívüli viszonyok folytán azonban a késések és így a csatlakozások elmaradása napirenden van s így kitűzött állomás elérése a meghatározott időre nem bizonyos.

Apolló-színház. Az állandó mozgókép-színházban e héten szerdán élénk látogatottság mellett voltak előadások, s a műsor igen érdekes, változatos volt. E héten beállván a közlekedési zavarok, a tulajdonos Miskolczy Lajos a szombati előadáshoz már csak nagy fáradtsággal jutott hozzá a filmhez. Azonban sem áldozatot, sem fáradtságot nem kimél, hogy a közönség a rendes és már megszokott szórakozásához jusson. A szombat vasárnap sláger darab a „Dolovai nábob leánya”, mely az egész országban mindentelé nagy tetszést keltett.

Mozi naptár.

Február 17. és 18. án: *Dolovai nábob leánya.* A legsikerültebb magyar filmek egyike.
 Február 21. *Ányékházasság.* Psylander excelláló szereplése.
 Február 24. *A trón árnyékában.* Nordisk ujdonság.
 Február 25. *A szobrász.* — *Huszárfogadás.* Pazar vigjáték a nemrég elhunyt Dorit Weixlerrel.
 Február hó 26. án: *„Pro Transsylvania-est.”* Rimaszombati műkedvelők jótékonycélú előadása. Előkészületen: *Szerelmi próba* és *Hormunkulus első része.*

Közgazdaság.

A tavaszi munkák biztosítása. A kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a miniszterium 600—1916. M. E. szám alatt kimerítően intézkedett a tavaszi szántás vetési munkálatok ügyében. Ebben a rendeletben az elvégzendő munkák biztosítására szervezett mezőgazdasági intézőbizottságok működéséről, a közérő igénybevételéről, az idegen földön végzett munkákról stb. részletes rendelkezéseket találunk. Most a kormány ezt a rendeletet további intézkedésig január hó 26. ikán 407—1917. M. E. számú rendeletével az 1917. év folyamán végzendő minden mezőgazdasági munkára kiterjesztette.

A „Sajba” faeladási ügye. A Tiszolczi község tulajdonát képező „Sajba” nevű erdőrész vörösfenyőfájának eladási ügyét tudvalevőleg nem hagyta jóvá a földművelésügyi miniszter. A közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága hétfői ülésén foglalkozván ezen ügygel, az új becslés megtörténte után a nyilvános árverésen való értékesítést határozta el.

Állami rézgáliczkiosztás. A földművelésügyi miniszter körrendelettel intézett a törvényhatóságokhoz és a gazdasági egyesületekhez a folyó évi peronospora elleni védekezés céljából a szőlősgazdák rendelkezésére bocsátandó rézgálicz kiosztása tárgyában. E rende-

let szerint előreláthatólag kataszteri holdankint 15 kg. rézgálicot lesz módjában a miniszternek a szőlősgazdáknak juttatnia. A rézgálic kiosztásával a miniszter a törvényhatóságokat bizta meg azzal a szigorú utasítással, hogy az ideiglenes rézgálic kiosztást — az előző években foganatosított rézgálic kiosztás alkalmával szerzett tapasztalatok s az esetleg felmerült panaszok figyelembevételével — teljesen pártatlanul és igazságosan akként hajtsák végre, hogy senkinek se lehessen oka jogos panaszra s hogy a rézgálicból minden szőlőbirtokos, művelés alatt álló szőlőterületének arányában teljesen azonos kulcs szerint részesüljön. Egyszersmind intézkedett a miniszter, hogy a már készen levő rézgálic a törvényhatóságoknak már most elszállíttassék. Ebből most egy katasztrális holdra körülbelül 5 és fél kilogramm jut. — A többi rézgálicot, mielőtt készen lesz, fokozatosan fogják a törvényhatóságok megkapni. A rézgálic ára ma még nem állapítható meg pontosan, azonban nem lesz több kilogrammonként négy koronánál. Ezen felül a törvényhatóság vagy amennyiben ez a kiosztással a gazdasági egyesületet bízná meg, ez utóbbi, a kiosztással felmerülő összes költségek fedezésére kilogrammonként legfeljebb 20 fillér jutalékot szedhet a szőlősgazdáktól úgy, hogy a szőlősgazdák legfeljebb 4 K 20 fillért kell a rézgálicért fizetniük s tőlük ennél többet követelni semmi esetre sem szabad. Ezt az összeget is legfeljebb a kataszteri holdanként kilátásba helyezett 15 kgr. rézgálic után van jogosítva a törvényhatóság, illetőleg a gazdasági egyesület előre beszédni a szőlősgazdáktól.

*

Pénzügyintézetek gyűlései. A megyebeli pénzügyintézetek már e hónapban megkezdtek beszámolóikat s általános érdeklődés kíséri az 1916. üzletév eredményeit. — A közönség tájékoztatása céljából minden esetre kívánatos volna, hogy az intézetek évi jelentésüket beküldjék, hogy azok ismertethetők legyenek. — Az eddig megtartott és ezután tartandó közgyűlések termirucái:

Ajánéskői Takarékpénztár R. t. február 4.
Putnoki Takarékpénztár Részv. t. február 7.
Putnoki Agrárbank február 12.
Sajóvölgyi Bank R. t. Rozsnyó február 24.
Rimaszécsi Takarékpénztár R. t. február 25.
Garamvölgyi Takarékpénztár R. t. Pohorellavasgyár február 25.
Tornaljai bank R. t. február 25.
Nyustyai Takarékpénztár R. t. márczius 3.
Nagyroczei Takarékpénztár R. t. márczius 4.
Runyai Fogyasztási Szövetkezet márczius 8.
Nagyroczei Népbank Részv. társ. márczius 10.

MEGHIVÓ.

A Runyai Fogyasztási Szövetkezet

1917. márczius hó 8-án
délután 2 órakor Runyán
a ref. iskola termében tartja

évi rendes közgyűlését,

hová a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
 3. Az 1916. évi mérleg és a nyereség-vesztesség számla előterjesztése.
 4. Előterjesztések, indítványok.
- A mérleg, nyereség-vesztesség számla a szövetkezetben kifüggesztetett.
- Runya, 1917. februárius 13.

Az igazgatóság.

HUDE CZ ISTVÁN

KALYHAS.

10-10

Lakik: Rimaszombat, Rákóczi-ut 24.

Keresek megvételre

egy használatú 2-3

írógépet és egy Wertheim-szekrényt.

Czím: E lap kiadóhivatalában.

MEGHIVÁS.

A Nagyroczei Népbank Részv.-Társ.

1917. év márczius hó 10-én
délután 2 órakor saját helyi-
ségében tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek
tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése az intézet állásáról.
3. Mérleg jóváhagyása s ennek alapján az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
4. Az osztalék megállapítása.
5. Alapszabályok módosítása.
6. Alapszabályszerű indítványok tárgyalása a Nagyrocze, 1917. februárius 13.

Az igazgatóság.

Az eredeti vagyonmérleg, a közgyűlés elé terjesztendő jelentések és javaslatok a keresk. törvény 198. § a értelmében a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet helyiségében d. e. 9-12 óráig megtekinthetők.

3 szobás lakás

villanyvilágítás és vízvezetékekkel berendezve az összes mellékkeliségekkel

május elsejére kiadó.

Értekezni lehet: **Özv. Kohn Adolfné**nál
Rimaszombatban, Erzsébet tér 16 sz. a. 2-*

Árverési hirdetés.

Alólirott a felsőpokorági közbirtokosság megbízásából ezennel kihirdetem, hogy a **felsőpokorági közbirtokosság** tulajdonát képező 422 kat. holdból álló, önálló vadászterületnek megállapított, leginkább erdő és legelőből álló birtokon a

vadászati jogot

folyó 1917. évi február hó 22-én

délelőtt 11 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fogjuk adni.

A feltételek az árverés napján a közbirtokossági közgyűlés által lesznek megállapítva.

Rimatamásfalva, 1917. február 11.

Garai Arnold, körjegyző.

Bérbeadó lakások.

A Ferenczy-utca 6. sz. alatti házban több kisebb nagyobb lakás, még pedig: **3 szobás, 2 szobás, 1 szobás** jó egészséges lakások mellékkeliségeivel együtt mindenikhez megfelelő zöldségekkel a folyó év **május 1-től** méltányos árban bérbe kiadó. Értekezhetni **Benyó Béla** tulajdonossal. 2-3

Faarverési hirdetés.

A kánói ref. egyház **Kánón** (Gömör megye) **1917. évi márczius hó 1-én** déli 12 órakor megtartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja Kánó község határában fekvő erdejének 2 ik számú vágás 6/7 kat. hold kiterjedésű részén tővön álló **fiatal tölgyes összes fa- és cserkéreg készletét.**

A hántott fa egy ürköbméterének és az arról lehántható cserkéreg együttes kikiáltási ára 7 kor. 50 fillér.

A szerződés időtartama **1917. évi december 31-én jár le.**

Az árverés érvényességéhez felsőbb jóváhagyás szükséges.

Bánatpénzképpen legalább kettőszáz (200) korona készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban leteendő.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Kánón, a ref. egyház gondnokánál és Rimaszombatban a m. kir. járási erdőgondnokságnál, megtekinthetők.

Kánó, 1917. február 12.

Berey Ferencz, ref. lelkész.

Szőlőt keresek

megvételre vagy bérbe a rimaszombati határban levő „Nagyhegyen” vagy „Szarvashegyen.”

Ajánlatokat közvetít e lap kiadóhivatala. (Tompá-utca 10. sz.)

Faarverési hirdetés.

A gömörkishontvármegyei Kelemér községben a ref. egyházközség a ref. lelkész és tanítói erdő fáját **1917. évi márczius hó 4-én** délelőtt 9 órakor a keleméri ref. népiskolában tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdő 7.6 kat. hold területen tővön álló, tulnyomóan cserfa, 1961 db. törzset számláló fakészlete, mely hivatalos becslés szerint 1423 ürm-ben van megállapítva.

Kikiáltási ár 8438 K. Kiszállítási határidő bezárólag 1918. évi márczius hó 31-ig.

Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a rimaszombati m. kir. járás erdőgondnokságánál és a keleméri ref. egyház lelkészi hivatalánál tekinthetők meg naponta délelőtt 11-12 óra között.

Kelemér, 1917. február 10.

Ablonczy Pál, ref. lelkész.

Kiadó lakás.

Kényelmes, **négy szobás lakás**, vízvezetékekkel, villamos világítással, jókora kertrésszel, mosókonyhával és füstölővel s minden mellékkeliséggel **május elsejétől kiadó.** Esetleg 2-2 szobás lakásokként is külön külön konyhával. Értekezhetni a tulajdonossal **Honvéd-u. 7. sz.**